

СВЕТЛИНА

12
ЮЛИ
2018 г.
бр 26 (162)

ЛИТЕРАТУРНО-ПУБЛИЦИСТИЧНА ПРИТУРКА

ВАЛЯ БАЛКАНСКА И НЕЙНИТЕ ВЕЧНИ ПЕСНИ

«Като си помисля само колко много други хубави песни има в България, в други страни, а да изберат родопска за такава работа! Но съм горда и се радвам, за такава чудесна прослава на Родопска планина. Дано други разумни същества в космоса я намерят! Тя ще им разкаже, че на хората от красивата планета Земя им е мъчно, дето са сами в космическото пространство», – споделяла Валя БАЛКАНСКА преди много години за своята певческа кариера и за песента «Излел е Делю хайдутин».

Много успехи е донесла на прочутата българска народна певица и в чужбина, и в България. Къде ли не е пяла: и в малките села на Родопите, и в големи концертни зали, и на площади. Записът, който лети в космоса, е в съпровод на гайдара Димитър ПЕТКОВСКИ.

Разказват, че Валя Балканска пее във високия си регистър волно, широко, а и гайдари майсторски я съпровожда, което виждаме и чуваме на сцената на твърдишкия дворец на културата съвсем отскоро.

Има хора, чийто живот е изпълнен с превратности, като живота на световноизвестната българска певица Балканска. Родена е на 8 януари 1942 година в Лакът-махала над с. Арда, Смолянско, навярно най-малката в България, само от седем къщи.

Остава сираче съвсем малка. Отрано се захваща за работа, отрано запява. Защото родопчанката само това знае – да работи и да пее. Ниже тютюн – пее, бели царевича – пак пее, ами на тъкачния стан какви песни се изпяват!

През 90-те години на ХХ век имах късмета да я за-

пиша на касетофон по време на моя престой в София, и то благодарение на моя приятел Мирчо СЛИВЕНСКИ. «Станът сякаш е създаден за песни», споделяше тогава Валя Балканска. «Тъчеш халищата, съчетавах цветовете. Красота! Да се не нагледаш. А красотата може ли без пресота?»

Десетилетия Валя Балканска е солистка на ансамбъл «РОДОПИ», Смолян. През 1991 г. в съседното село Широка лъка театърът «СМЕШЕН ПЕТЪК» участва в театралния фестивал «ПЕСПО-91». Светът е малък, а земята е като една човешка длан (Георги ДЖАГАРОВ).

Ето интересни случаи, станали с нея, когато е била съвсем млада. Дъщеря ѝ била на четиридесет дни, когато Валя я окъпала в мивката на хотел «Родопи» в Пловдив.

«Взех я със себе си в турнето. Как тъй ще изпусна концертите! А когато си счупих кръста, двадесет и седем дни лежах в болницата. Излизам и току се бях прибрала у дома, телефонът звъни. «Валя, така и така, дошли са при нас, в читалището, от телевизията, тръгвай. Тръгвам веднага. Безкрайно концерти, записи. И така в труд и радост преминават дните и годините ми. Щастлива съм. Съдбата ми е отредила да пея. Това и правя. И ще го правя през целия си житейски и певчески живот».

Това е Валя Балканска. Пя и пред публика в Двореца на културата, град Твардица. Поклонниците ѝ постоянно растат, расте и нейната слава – в България, Молдова и по света. А може би и в космоса!

ДИМИТЪР БОРИМЕЧКОВ

СЪХРАНЕНИ СА СТАРИТЕ ЗАНАЯТИ И ДУМИ

И днес, през двадесетте години на ХХI век, в Бесарабия (Молдова и Украйна) може да се види всичко свързано с обработка на вълна: парене, пране, сушене, чепкане, дарачене, предене, плетене.

НАТАЛИЯ ПЕТРОВА, група «РОДОЛЮБЕЦ», София

При вас, бесарабските българи, дарачене ли се казва? При нас – влачене. Поне моята балканска баба така казваше. А талантливият бесарабски български поет Петър БУРЛАК-ВЪЛКАНОВ дори влачанката е направил поетизъм.

ПРОФ. ЕЛЕНА НАЛБАНТОВА, ВЕЛИКО ТЪРНОВО

При едни дарачене, при други влачене...

ДОЦ. Д-Р ВАСИЛ КОНДОВ, ПАЗАРДЖИК, БЪЛГАРИЯ, ТАРАКЛИЯ, МОЛДОВА

ЕДИН ЛЪЧ СВЕТЛИНА

Миг, мигове от един човешки живот се точат в далечината, на която не се вижда краят. Той се губи в нейната синевина, прекъсвана от време на време от розовото сияние като озарено лице от щастие.

Защо човешкият живот се измерва с мигове? А защо не се измерва с часове, години, векове? От тези милиарди мигове на човешката лавина остава само тънък едва проблясващ светлинен лъч, който разсейва тъмнината и насочва новите същества едва поемайки дъх да търчат след тази светлина, стремейки се да почувстват неговата топлина, неговата живителна сила, неговата яркост, неговия блясък, неговия живот.

Един ден и от този ден – само един миг – за него означава много време, за друг нищо, но той дава увереност в мечтите, той

ни кара да вярваме, че има светлина, че има възход, че има устрем. И не е безсмислено да се живее, щом има за какво.

Всеки миг може да има големи измерения. Зависи от теб, зависи от твоите дела, зависи от твоето участие в борбата за неговия проблясък, за неговата действителност.

Събраните много мигове на отделните единици създават едно цяло...

Единен светлинен лъч, един сноп от лъчи, една светлина, която привлича, която топли. И създава живот и твори, развива, изменя, за да стане той още по-ярък, още по-бляскав, още по-нежен и привлекателен.

Има смисъл да се бориш за този лъч, има смисъл от тези щастливи мигове!

ГЕОРГИ МЪРОВ
Из книгата му
«РАЗВИХРЕН СВЯТ».

Уважаеми читателю, и ние «събрахме много мигове на отделните единици» – литературно-публицистичните страници на притурката «СВЕТЛИНА», която е към районния вестник «СВЕТ». От тези мигове – отделните единици – се получи брой 162 броя «Светлина». Един миг през януари 2015 година, когато направихме първият брой на тази притурка на български език, посветен на 100-годишнината от рождението на летописеца на Тараклия, краеведа и родопрочувателя Петър Атанасов КАЙРЯК, ни даде увереност в мечтите ни и ни тласка с новата «Светлина» към новите хоризонти и новите познания към нашето бесарабско-българско житие-битие, към това, което става «по света и у нас».

В един лъч екипът ни събра за тези три години и почти шест месеца – много ли са, малко ли са – 162 броя «Светлина». През това кратко време, напълнено със смисъл от този «проблясващ светлинен лъч», ние заедно с теб, скъпи читателю, израствахме и житейски, и духовно. Защото имахме голямо желание този «един сноп от лъчи» да ни топли, да ни прави по-добри, а защо не и по-силни.

Затова след Георги МЪРОВ, който напусна този свят на 1 май 2017 година, можем смело да кажем, че «има смисъл да се бориш за този лъч, има смисъл от тези щастливи мигове!» в този «развихрен свят». А с българската притурка «Светлина», с този светлинен лъч, вярваме, животът ни става «още по-ярък, още по-бляскав, още по-нежен и привлекателен».

ДИМИТЪР БОРИМЕЧКОВ,
редактор на литературно-публицистичната притурка
на български език «СВЕТЛИНА».

С ПО НЯКОЛКО ИЗРЕЧЕНИЯ

Най-запомнящо се събитие за изминалата седмица от занималнята на «ИКТ Център», Казанлък, бе посещението на изложбата със сабите на Хаджи ДИМИТЪР и Стефан КАРАДЖА.

Вълнуваща среща с тези български светини. Ученици рецитираха стихотворението «ХАДЖИ ДИМИТЪР» на Христос БОТЕВ, бе направено и клипче за посещението в казанлъшкия градски музей.

Национален български портал «ГЛАСЪТ НА БЪЛГАРИЯ» Снимката на Асен ВЕЛИКОВ ще е част от изложбата, посветена на българите в Бесарабия (Молдова и Украйна). Тя ще се реализира със съдействието на Културно-просветното дружество за връзки с бесарабските и таврийските българи «РО-

Асен Великов (с фотоапарата)

ДОЛЮБЕЦ», София, и ще бъде открита през м. октомври т. г. в Националния етнографски музей в българската столица. Дружество «РОДОЛЮБЕЦ» Само от 2011-та до 2016 година българско гражданство са получили

31005 жители на Молдова. За учебната 2017 – 2018 г. България финансира обучението на 62 български студенти от Молдова, сред които има и наши сънародници от Тараклийски район. Сайт «СВЕТЛИНА» – ONLINE